

Revisorernas redogörelse 2021

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfreds-ställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året haft möten med företrädare för kommunstyrelsen samt för nämnder och förvaltningar.

Under revisionsåret 2021 har genomförts ett antal fördjupade granskningar. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2021-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2021-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Resultatet vid delåret 2021 visar på ett positivt resultat på 40,2 mnkr. För helåret prognostiseras ett positivt resultat på 25,2 mnkr vilket är 16,4 mnkr högre än budget.

Socialnämnden prognostiserar underskott mot budget till - 2,7 mnkr. Kommunstyrelsens prognos uppgår till + 9,5 mnkr. Övriga nämnder prognostiserar ett resultat om +/- 0 eller en mindre avvikelser mot budget.

Vi delar kommunens bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

I vår granskning har vi särskilt iakttagit att sex av sex verksamhetsmål delvis har uppnåtts vid delåret. När det i delårsrapporten står att kommunen delvis har uppnått ett mål är det svårt att förstå för en läsaren vad det innebär då sammanvägningen av olika mätningar utgör bedömningen av måluppfyllelsen (se delårsrapporten sid 15 Bedömningskriterier för måluppfyllelse).

ARBOGA KOMMUN

Därav blir vår bedömning att det är oklart om kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning avseende verksamhetsmålen eftersom vi inte exakt vet vad ”delvis uppfyllts” innebär.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

Granskning, Informationssäkerhet

Arboga kommuns revisorer har genomfört en fördjupad granskning avseende kommunens informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen har varit att bedöma hur mogen kommunen är inom viktiga områden för att säkerställa ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen inte är tillräckligt mogen i sitt informationssäkerhetsarbete där vi saknar ett flertal av de aktiviteter som rekommenderas av MSB för att arbetet ska vara systematiskt och riskbaserat.

Kommunens informationssäkerhetsarbete är i behov av utveckling. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas till funktioner som får i uppdrag att påbörja ett mer strategiskt arbete. Arbetet bör utgå från en nulägesanalys som presenteras för kommunstyrelsen som därefter kan besluta om prioritering, tilldelning av resurser samt krav på åtgärder.

Vi rekommenderar att kommunen tar stöd i de rekommendationer och metodstöd som MSB erbjuder kostnadsfritt för att verksamheter ska etablera ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

Granskning, Rutiner kring biståndsbedömnings- och vårdplaneringsprocess inom äldreomsorgen

Arboga kommuns revisorer har genomfört en fördjupad granskning avseende kommunens rutiner kring biståndsbedömnings- och vårdplaneringsprocess inom äldreomsorgen.

Syftet med granskningen är att konstatera om nämnden har ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för biståndsbedömnings- och vårdplaneringsprocessen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden i huvudsak har ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för biståndsbedömningen och vårdplaneringsprocessen. Vi ser däremot brister i nämndens arbete med uppföljning av biståndsbesluten. Dels ser vi att nämnden arbetar med långa tidsintervall för uppföljning, dels ser vi brister i rutinerna för uppföljning. Till exempel följs inte beslut om korttidsverksamheten upp i enlighet med rutin och i nämndens egen internkontroll framkommer att tre av fem uppföljningar inte har genomförts.

Vidare har vi i granskningen konstaterat att uppföljningen av genomförandet av vården är bristfällig. Vi rekommenderar att arbetet med och uppföljningen av genomförandeplanerna behöver utvecklas så att de blir till stöd i omvårdnaden av den enskilde.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi nämnden att:

- Se över rutinen för uppföljning av biståndsbesluten utifrån långa tidsintervaller.
- Säkerställa att uppföljning av biståndsbesluten sker i enlighet med upprättad rutin.

ARBOGA KOMMUN

- Säkerställa att genomförandeplanerna är av tillräcklig god kvalitet så att de blir till stöd för omvårdnaden av den enskilde.
- Säkerställa att uppföljning av genomförandeplanerna sker i enlighet med upprättad rutin.
  - Säkerställa högre mått av kontinuitet för brukaren genom att utse fler än en kontaktpersonal.

Granskning av attraktiv arbetsgivare

Arboga kommuns revisorer har genomfört en fördjupad granskning avseende kommunens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har ett ändamålsenligt styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och nämnderna i huvudsak har ett ändamålsenligt styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Vi anser dock att finns områden som kan utvecklas.

Vi menar att främst Barn- och utbildningsnämnden kan överväga att utveckla nämndens mål som är kopplade till det övergripande målet om attraktiv arbetsgivare. Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna vidtar åtgärder men vi anser att det borde finnas en tydligare och dokumenterad koppling till målen.

Avsaknaden av ett strategiskt och dokumenterat kompetensförsörjningsarbete ser vi som en brist. Vidare anser vi att uppföljningen av synpunkter från anställda som slutar sin anställning i kommunen behöver utvecklas.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Arbeta fram en kompetensförsörjningsstrategi i vilken analyser görs av kompetensförsörjningsbehovet på lång och kort sikt.
- Utveckla rutiner för att komplettera avslutningsenkäter med dokumenterade rutiner för avslutningssamtal.

ARBOGA KOMMUN

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Tydligare koppla åtgärder till nämndmålen som utgår från det övergripande målet om attraktiv arbetsgivare.
- Följa upp om planerade åtgärder för att vara en attraktiv arbetsgivare har genomförts samt analysera effekterna av åtgärderna för att kunna bedöma de bidragit till att uppnå det övergripande målet.
- Utifrån analyser av kompetensförsörjningsbehovet upprätta mål och handlingsplaner med tillhörande aktiviteter.

Grundläggande granskning 2021

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I ”God revisionsred i kommunal verksamhet 2018” står att ”Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll.”

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och kontroll av verksamheten. I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten. I 2020 års granskning har också frågor ställts om hur nämnden hanterat Covid-19-pandemin.

Nedan följer vår bedömning för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

Kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser som positivt att kommunstyrelsen gör en samlad utvärdering av internkontrollen samt att politikerna deltagit aktivt i framtagandet av internkontrollplan 2022 vilket vi ser som positivt.

Barn- och utbildningsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden har tagit viktiga steg för att uppnå en ekonomisk kontroll och vi kan se att det skett en positiv utveckling även om det fortfarande finns verksamheter som uppvisar underskott. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi menar dock att rapporteringen kan utvecklas genom att nämnden gör en samlad utvärdering av internkontrollen.

ARBOGA KOMMUN

Kultur- och fritidsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi menar att redovisningen av internkontrollen kan utvecklas så att det tydligt framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde. Vi anser också att rapporteringen kan utvecklas genom att nämnden gör en samlad utvärdering av internkontrollen.

Socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden har tagit viktiga steg för att uppnå en ekonomisk kontroll och vi kan se att det skett en positiv utveckling även om det fortfarande finns verksamheter som uppvisar underskott. Vi menar att redovisningen av internkontrollen kan utvecklas så att det tydligt framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde. Vi ser som positivt att nämnden gör en samlad utvärdering av internkontrollen.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2021

Kommunrevisorerna har genomfört granskning av bokslut och årsredovisning 2021.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed för området förutom avseende att kommunen inte följer RKR R5 Leasing. Vi inte kan uttala oss om hur stor påverkan detta har på årets resultat eller balansomslutning.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse 2021”.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet.

Fullmäktige har fastställt följande finansiella mål - **Arboga ska ha en god ekonomisk hushållning.**

Till målet är följande mått kopplade:

- Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

ARBOGA KOMMUN

Resultatet vid årsbokslutet 2021 visar på överskott, +29,9 mnkr vilket motsvarar 3,3 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Målvärdet för 2021 var 24,6 %. Soliditeten uppgick till 33,8 %.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2021 finns totalt sex övergripande verksamhetsmål formulerade. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning av de sex verksamhetsmålen, där ett bedöms uppfyllt och fem delvis uppfyllda.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktiges fastställda finansiella målet men att det inte är uppfyllt avseende verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.